

פרשת וארא עלון מס' 605 כה' בטבת תשע"ח

שבת מברכין חודש שבט
ר"ח ביום רביעי, המולד יהיה בליל רביעי
בשעה 2, 25 דקות ו-2 חלקים

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מזוגרבי שליט"א

המכתב שלא נשלח!

שיחת השבוע

"וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים, להוציא את בני ישראל מארץ מצרים" (שמות ו,יג). פירש רש"י: "ויצום אל בני ישראל" להנהיגם בנחת ולסבול אותם. "ואל פרעה מלך מצרים" לחלוק לו כבוד בדבריהם. וכן אמרו בגמרא (זבחים קב ע"א): "וניצבת לקראתו על שפת היאור" (שמות ז,טו), מלך הוא והסבר לו פנים [והיינו "וניצבת לקראתו", לפי גדולתו היכון לקראתו(רש"י)]. אמר רבי ינאי, לעולם תהא אימת מלכות עליך, דכתיב: "וירדו כל עבדיך אלה אלי [והשתוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך]" (שמות יא,ח), ואילו לו לא אמר [וירדת אלי והשתחית לי". אף על גב שלבסוף כך היה, שנאמר: "ויקרא פרעה למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי" (שמות יב,לא)]. ונאמר: "ויד ה' היתה אל אליהו וישנס מותניו וירוץ לפני אחאב" (מלכים א יח,מו). וכתב מהרש"א: הענין, שראוי לחלוק כבוד אפילו למלכים הקדמונים הרשעים כאלו שזכר, שאמרו (ברכות נח ע"א) דמלכותא דארעא מעין מלכותא דרקיעא, והמזלזל בכבודם כאילו פוגע בכבוד המקום. ונסביר - דוד המלך אמר: "ה' בשמים הכין כסאו, ומלכותו בכל משלה" (תהילים קג, יט). ובארו בו, שיש לראות בכל דבר מעין משל למלכות שמים, ובזה יהיה מורא שמים מוחשי ויפעל פעולתו לטובה. משום שהאדם מושפע ממראה עיניו יותר מהשפעת ידיעותיו עליו. תדע שכן הוא, שכתב בספר "העיקרים" (מאמר ד פרק טו) שמשה רבינו שמע מפי עליון על עשית העגל, ולא שבר את הלוחות אלא כשראה במוחש את העגל והמחולות, שאז חרה אפו. והסבא מקלם זצ"ל הביא ("חכמה ומוסר" ח"א מאמר קסג) דברי רב נחמן בר יצחק שהיה נושא משאות לכבוד שבת, באמר: "אילו היו רב אמי ורב אסי מתארחים בבית, האם לא הייתי נושא משאות לכבודם?" (שבת קיט ע"א). ויש להבין, האם צריך להביא ראיה לכבוד השבת מרב אמי ורב אסי? אבל האדם מתפעל מדברים מוחשיים. רב אמי ורב אסי מוחשיים, והשבת ככלות הכל ערטילאית. ורעיון זה והוכחה זו הם "מתנה, שאין בעולם משלה", כלשונו! לכן יצר הקדוש ברוך הוא בעולם מושג של מלכות וכבוד מלכות והדר מלכות ומורא, הכל כדי לתת לנו ציור מוחשי מכבוד שמים ויראת שמים, וכמו שברך רבן יוחנן בן כזאי את תלמידיו: "יהי רצון שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם" (ברכות כח ע"ב). וידועים דברי ה"חפץ חיים" זצ"ל, שזו סיבת כל ההמצאות הטכנולוגיות החדשות, לקרב האמונה אל החוש: "דע מה למעלה ממך, עין רואה", המציאו את המצלמה המנציחה תמונות. "ואוזן שומעת", המציאו את ההקלטות המנציחות קולות, "וכל מעשיך בספר נכתבים" (אבות פ"ב מ"א). וכמה השתכללו ההמצאות מזמנו ועד ימינו, כאשר לווינים המשייטים במרום מצלמים כל תנועה ותנועה, ויש מצלמות עם חיישנים המצלמים מבעד לקירות, וסריקות המראות כל איבר בגוף, ואמצעי האזנה המיירטים כל שיחה, ומאגרי מידע אין סופיים, הכל להמחשה חיה של אמונה והשגחה! עלינו רק לפקוח עין ולב, ולהפיק את המסרים הגלומים בהמצאות המשתכללות כל העת. ואספר, בענין זה - אתם יודעים שיש לי מכרים מכל החוגים. היינו בסיביר, בני ישיבה הדבקים בבוראם בכפיפה אחת עם קומוניסטים מושבעים, כופרים מורעלים, שהוגלו על יד סטלין ונותרו דבקים בשיטתם, ממש - להבדיל - "הן יקטלני, לו אייחזל!" איך אמר לי אחד מהם? סטלין הוא "שמש העמים" גם כשעבורינו הוא ליקוי חמה! מהם עלו ארצה לאחר המלחמה, והיו מראשי השמאל. יום אחד אני פוגש באחד מהם, ואיני מאמין למראה עיני: כיפה, וזקן! כמה ויכוחים ניהלנו, בכמה לעג, ובאיזו משטמה! "שמואל, מה קרה?!" "אל תשאל! אני יושב בקיבוץ, ומראים בטלוויזיה איך חללית נוחתת על הירח. דלתה נפתחת, ורכב גולש ממנה. טרקטור זעיר, מצויד בכף. חופר באדמת הירח, גורף סלעים, וחוזר איתם לקירבי החללית. ואני שואל: רגע אחד - מי מכוין כל זה, מי פוקד על הרכב? אמרו בגאווה: הב גדול לטכנולוגיה הרוסית! מדענים יושבים בסיביר, ומשגרים פקודות לירח! הזדקפתי: כן? הרי זה מה שהדתיים טענו כל העת: אלוקים בשמים, ומשדר פקודות לכדור הארץ! ואנו לעגנו להם, טענו בלהט: לא ייתכן, מה שלא רואים לא קיים! ועכשיו, הלא עיניכם הרואות - החללית נוחתת, הפתח נפתח, הרכב גולש, הכף עורמת, והכל מנווט ממרחקים. נשלט מכוכב אחר! אז הדתיים צדקו! אל תשאל איך השתכללו עלי, אבל אני ידעתי - יענקלה, אתה צדקת, לאורך כל הדרך. והיה בי האומץ לקום ולהודות!"

לדיו רב נמצא שימוש נרחב בקולמוס הזהב של גדולי ישראל, לחקוק בנו את מידת הכרת הטוב המהווה את היסוד ואבן פינה בחייו של היהודי עלי אדמות, וראיה חותכת נוספת למידה נפלאה זאת מצינו בפרשתנו במדרש תנחומא השואל מדוע ומפני מה לקו המים והעפר על ידי אהרון (והרי משה היה המנהיג ונתן בפועל את שאר המכות?!). אמר רבי תנחום: אמר לו הקב"ה למשה, המים ששמרוך בעת שהושלכת ליאור, ועפר שהגן עליך כשהרגת את המיצי, אינו דין שילקו על ידיך, לפיכך לקו על ידי אהרון! וסיפור נפלא קראנו על מר"ן רבי יעקב ישראל קנייבסקי, הסטייפלר זצוק"ל שלעת זיקנותו עת כהה כוחו, וכמעט שאינו כתב תשובות בכתב ידו, נשלחו לו מספר שאלות על ידי יהודי בר אוריין שעמד לצידו במהלך השנים ועזר לו במכירת ספריו, התאמץ הרב מעבר לכוחותיו וכתב לו תשובות כהלכה. לאחר שהשליח יצא לבית הדואר, נקרא לשוב חזרה, לקח הרב וכתב מחדש את התשובות, השליח עמד נפעם, בתשובות לא היה שינוי ולא של אות אחת, אם כן איפה מדוע זאת כתב הרב בכוחות לא לו, אם אין שינוי ותמורה?! הרב למען הסר ספק, גילה את אשר התרחש בליבו הארי, ולנו חקק לדורות, כחשיבותה ויופיה של הכרת הטוב. בתחילה, כך אמר הרב, כתב בהרגשה של חיוב, ולאחר ששלחתי המכתב נמלכתי בדעתי שחסר היה בקירבי השמחה הצריכה ללוות את האדם הזוכה לקיים ולהשיב טובה למטיבו! ולכן כתבתי אומנם את אותם מילים זהות, אך בריגשי הלב יש הבדל עצום לכל הדעות: אחים יקרים, נשתדל לחשוב ולהתבונן כיצד נוכל להטיב לאשר הטיב עימנו, במילה טובה או במתנה, בעצה או בהקשבה, ונזכה להשריש בקירבנו מידה נפלאה להכיר טובה לה' יתברך ובריותיו!

זמני כניסת ויציאת השבת

כניסת שבת	יציאת שבת	רביעותם
16:34	17:36	18:09
16:25	17:34	18:00
16:41	17:38	18:05

הפטרת השבוע
כה אמר

(והגדת)

סיפור לשבת

בפרשתנו מסופר על מכשפי פרעה וחרטומיו, שהספורנו ז"ל כותב שעשו את מעשיהם באחזות עינים, בלהטי כשפים. בתימן נדדו להקות קוסמים ומכשפים, שהיו מאחזים את עיני ההמון בלהטיהם, והצופים גמלו להם בכסף או בדברי מאכל. יום אחד, בערב שבת קודש, הגיעו שני קוסמים לכפר אצ'ויחה, ובשעת בן הערביים חמדו את הרחבה שלפני בית הכנסת כזירת משחק. אחד עלה על כתפי חברו, צלצל בפעמון שבידו, והזמין את כולם לחזות בפלא, כיצד הוא מכה את חברו בגרזן שבידו ובוקע את ראשו לשניים, והלה ישאר בחיים בלא שיאונה לו כל רע. התושבים נהרו ובאו, וביניהם יהודים רבים. היה הדבר למורת רוח לרב, הגאון **רבי אפרים יצחק זצ"ל**. שכן רבים ביטלו אמירת שיר השירים וקבלת שבת, ובאו לחזות במחזה. הוא ניגש אל הצמד וביקש ממנו להעתיק את המקום המשחקים, אך הם לא שיעו לבקשתו שנאמרה בלב דואב והמשיכו בתעלוליהם. פנה הרב אל מוכתר הכפר, שיאסור על הליצים להקהיל קהילות ברחבת בית הכנסת. אך הלה צחק ואמר: "וכי מה אכפת לכם, אם גוי פוצע את מוחו של חברו?!" התחנן הרב על קדושת השבת ושמירת כבוד המקום, אך הלה הקשה את ליבו ושילחו ריקם. כיון שכך, קם אחד המיוחדים שבתושבי המקום, הגאון הצדיק רבי מרדכי שרעבי זצ"ל, יצא מבית הכנסת אל מקום ההתקהלות, והביט ללא אומר ודברים בצמד הקוסמים. אחד מהם רכב על כתפי חברו, נטל גרזן והיכהו על ראשו. לפתע פרצו צעקות מחרידות. הלהטוט לא הצליח, והגרזן אומנם חדר לראש. האיש התבוסס בדמו וחברו לא הצליח לשלוף את הגרזן מראשו. או אז נענה מוכתר הכפר ואמר: "אין ספק בכך, שידם של היהודים בדבר!". על אתר כתב מכתב התחייבות בו נאסרה ההתכנסות ברחבת בית הכנסת. הרצים יצאו דחופים בדבר המוכתר, באו לפני הרב, הגאון רבי אפרים יצחק זצ"ל, והעתירו בעדו להתיר את המכשף מאומללותו. ראה רבי מרדכי שרעבי את המכתב, ואמר: "מותרים לכם, מותרים לכם, מותרים לכם - הגרזן נפלט" מראש ההולל, והכל נשמו לרווחה. אז ידעו הכל מה רב כוחה של השבת, וכוח יראי השם!

(מעייין השבוע)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

"ויאמר ה' אל משה השכם בבוקר והתייצב לפני פרעה הנה יוצא המימה ואמרת אליו כה אמר ה' שלח עמי ויעבדוני" (ח,טז)
 כותב רבינו חיים בן עטר זצ"ל: משה רבינו העניו מכל אדם, רגיל היה לקוד קידה לפני כל אדם שברכהו לשלום, לכן אומר לו ה' יתברך "והתייצב לפני פרעה" - תעמוד זקוף לפניו, ואל תברכהו אגב קידה, לבל תגלה בפניו אף שמץ של הכנעה. (כרם ציון)

"ויאמר ה' אל משה השכם בבוקר והתייצב לפני פרעה" וגו' (ח,טז)
 אומר רבינו משה אלשיך ז"ל: מסופר במדרש, כי בכניסה לביתו של פרעה היה פתח נמוך שלעומתו ניצב אליל מצרי, כדי שיהיה הכרח לכופף את הראש לפני הפסל עם הכניסה לבית. ברם בשעה שנכנסו לשם יעקב משה ואהרון, נתרומם הפתח, והם נכנסו דרכו מבלי לכופף את ראשם. לפיכך נאמר אצל משה "והתייצב לפני פרעה", ואצל יעקב אבינו "ויעמידהו לפני פרעה" (בראשית מז,ז), שנכנסו לבית פלטינו של פרעה כשהם ניצבים ועומדים, מבלי להיתקל בפתח הנמוך. (כרם ציון)

"וה' נתן קולות וברד ותהלך אש ארצה" (ט,כג)
 כתב המלבים זצ"ל: מטבע העולם ברקים ורעמים, רואים תחילה את הברק ואחר כך שומעים את הרעם, אף כי הברק והרעם באים כאחד, לפי שחוש הראיה מהיר יותר מחוש השמיעה, ועד שקול הרעם מגיע אל האוזן, כבר קלטה העין את אור הברק. ברם, כאן נשתנו הדברים באופן שלמעלה מן הטבע, כאשר שמעו את קולות הרעם והרגישו בברד הניתך ארצה בד בבד עם אש הברק, שהרי קבע משה תחילה את המועד המדויק של רדת הברד והקולות, ואילו היו הללו יורדים זמן מה אחר הברק, היו המצרים יכולים לטעון כי משה לא ידע הדיוק את זמנה של המכה. לפיכך היה הכרח לשנות כאן את סדרי הטבע, וקול הרעם נשמע בד בבד עם ראיית הברק. (מעיינה של תורה)

"את ארץ מגוריהם אשר גרו בה" (ו,ד)
 דקדק הרב כף החיים זצ"ל מהו כפל הלשון, היה לו לומר "לתת להם את ארץ כנען אשר גרו בה". אלא, שמגור הוא לשון מגורים ודירה, ולשון פחד ומורא. והכוונה כאן היא: ארץ הפחד והמגור, אשר התגוררו בה. משום שארץ ישראל היא כארמון המלך, "ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה". וכל המתגורר בארץ הקודש צריך להזהר במשנה זהירות על כל מעשיו, לפחוד במשנה פחד מכל עבירה ועוון, לבל יכעיס את המלך בהיכל קודשו! ואם תהיה זו "ארץ מגוריהם", ארץ שיושביה פוחדים לעבור עבירות, ממילא יזכו להתגורר בה תמיד, ולא תקיא אותם הארץ. (מעייין השבוע)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

זו האמת ולא תוחלף

הקמיע שלי בבית

מסופר על קצין משטרה בכיר שבא לישיבת פונוביז' לרשום את בנו, לשאלת ראש הישיבה הגרי"ש כהנמן זצ"ל מה לקצין חילוני שאינו שומר תורה ולישיבה? ענהו הקצין בפשטות אך באמת כואבת: בתוקף תפקידי רואה אני בכל יום מה תוצאות החינוך הממלכתי "בפיקוח" משרד החינוך שהוא הכי פחות מחונך במדינה, ואיני רוצה לראות את בני כמותם, ולכן באתי לעשות מה שלא עשו הוריי... ידוע הדבר ומפורסם הענין שהורים המחנכים את ילדיהם בחינוך תורני, מרויחים הם ריוח נוסף (מלבד החיוב המוטל עליהם לחנכם לתורה ויראת שמים), שזוכים הם לאושר ולשלום בבית, כיון שהנסיון מורה שאותם שחינוכו את בניהם בבתי ספר הרחוקים מתורה ומצוות, סבלו מרורות מהתוצאות השליליות ומהתנהגות בניהם. כי חינוך המבוסס על חוקי הגויים והגוררים אחרים הוציא פרי באושים, כי מלאה הארץ חמס ופשע (ואין כאן המקום לפרט והדבר ידוע לכל) ולעומת זאת אותם הורים שחינוכו את בניהם בתלמודי תורה ובישיבות הקדושות ואת בנוטיהם בבתי ספר חרדיים, ראו ורואים מהם נחת ושלום, ועל ידי כך זוכים שהשכינה שורה בביתם וששון ושמחה הן מנת חלקם, וכל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה'. גולת הכותרת של מעשה האדם היא מצות החינוך, שיחנך את בניו לתורה ויראת שמים ומידות טובות, ולמדנו זאת מאבי האומה - אברהם אבינו, שנשתבח הוא על מעשה החינוך יותר מאשר כל שאר מעשיו, שכך נאמר באברהם (בראשית יח, ט): "כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו, ושמו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו". עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם, אברהם היה מאכיל ומשקה לכל באי ביתו וגומל חסד עם כל באי העולם, מלמד לבריות אמת ודעת, עמד בנסיון העקידה, ובכל זאת לאחר כל הצדקות והמעשים הטובים, לא זכה שיאמר לו הקדוש ברוך הוא "כי ידעתי", אלא בשכר הדבר הזה בלבד - "למען אשר יצוה את בניו"... אשרי ההורים אשר ממש ברגעים אלו מקבלים על עצמם את האמת לחנך את בניהם אך ורק לתורה, ויזכו בעבור זה לטוב בזה ובבא.

בדורנו דור התמורות והתהפוכות, הריקנות גוברת. נסיעות רבות של נשים לקברי צדיקים, כנסים של הפרשות חלה וסעודות אמנים, מחפשות קמיעים וחוטים אדומים ומה עוד לא? אך מה עם הקמיע הבדוק והמנוסה ביותר? תורה! תורת הבעל ותורת הבנים - כל השאר מיותר. באחת הערים בליטא נערכה פעם אסיפה למען הקמת בית חולים יהודי, ובראש האסיפה עמד החפץ חיים זצ"ל. כמובן מאליו שבין המשתתפים היו כמה וכמה גבירים, שכל אחד מהם התחייב בתרומה, אחד תרם מיטה והיו כאלה שתרמו כמה מיטות. החפץ חיים זצ"ל כיבד מאוד את הגבירים, חייך אליהם והעריך את תרומותיהם, כמי שעושים חסד גדול בתרומתם. בין הבאים היו גם כמה תלמידי ישיבות, שאותם קיבל החפץ חיים בכבוד גדול מאוד, ודבר זה היטב חרה לגבירים. היתכן? אנחנו נותנים כסף והרבה כסף, וגם אותם מכבדים? היו איפוא ביניהם שעמדו ושאלו את החפץ חיים בעקיצה: כמה מיטות תרמו בני הישיבות הללו?... השיב להם מיד החפץ חיים: מה אתם מדברים? כל אחד מהם נתן חמישים מיטות! תמהו הללו ושאלו: מה פירוש שנתנו חמישים מיטות, הלא זה סכום עצום? והלא אנחנו, עם כל כסףנו, לא הבאנו אלא עשר מיטות לכל היותר, והם נתנו חמישים? חזר החפץ חיים על תשובתו ואמר: כן, כל אחד מהם נתן חמישים מיטות שלא יהיו... כל אחד מהם נתן כך שימנעו חמישים חולאים! הם תורמים את המיטות שלא יהיו בבית החולים! התורה מגינה ומצילה, תורתם תציל אנשים רבים ממחלות וצרות... (שאל אביך ויגדך). נמצינו למדים שאם רצונה של האישה שבני ביתה יהיו בריאים ושלמים, עליה לאפשר לבעלה ללמוד יומם ולילה, ולא תפנה אליו בטענות שווא ומדוחים, להפסיק חלילה מתורתו, כיון שעל ידי תורתו, זוכה לכל הברכות בביתה.

עשה לך רב

ש"ת ממו"ר הרה"ג הרב יוסף מוגרבי שליט"א

פי האר"י לומר תיקון רחל קודם תיקון לאה כדי לחבר את האהל להיות אחד ואין לשנות כלל.

האם מותר לומר תיקון לאה בעמידה או בישיבה על הכיסא?

אמר לי הגה"צ המקובל מהר"ש דרזי זצ"ל שרק בדיעבד גדול יש להקל בזה.

האם יש מעלה מסוימת בתיקון חצות הנערכת ברוב עם?

כך נהגו בפרשבורג בישיבת הגה"ק החתם סופר זיע"א וכן נהגו בירושלים כמה מהמקובלים ומהם הגה"צ רבי יעקב מוצפי זצ"ל והשתתף עימו האדמו"ר מסטרפקוב זצ"ל. ובימינו שהכל נעשה בקול רעש גדול נראה שבזה יפסידו את העיקר ואולי רק בבין המצרים יעשו כן.

כשיש לפניו תיקון חצות וקריאת שמע שעל המיטה - מה קודם? ומדוע?

לעולם קריאת שמע שעל המיטה קודמת הן על פי הפשט משום תדיר וכו' והן על פי הקבלה.

אחר המלך.

איך אפשר להקנות את מידת האמת לילדנו?

על שקר יש להעניש בחומרה, ולספר סיפורי צדיקים על מידת האמת וחנוך לנער על פי דרכו גם אם יזקין לא יסור ממנה.

בימי הקיץ הארוכים, האם אפשר לקרוא תיקון חצות סמוך לחצות בערך כחצי שעה מדין סמוך?

ע"פ דברי רבינו האר"י ז"ל, יש לקרוא זאת בנקודת חצות דווקא ויש מי שהקל בזה ואין דבריו מוכרחים.

האם מותר לומר תיקון לאה קודם תיקון רחל?

כל דבר יש לו מקום וזמן וכשם שלא עושים פדיון קודם הברית ולא קוראים קריאת שמע קודם פסוקי דזמירה, כך מוכרח על

כיצד יחנכו ההורים את הילדים לנשיאה בעול העזרה בבית?

ראוי שלכל ילד יהא תפקיד מוגדר ובפרט אם הוא מבקש אותו, ומדי פעם טוב לשבח כל אחד על מעשיו, ועיקר העיקרים שיעשו זאת בשמחה ויבינו שהם "רוצים" לעשות זאת ולא "מוכרחים" לעשות זאת.

האם מותר להשליך פסולת לפח האשפה לפני תפילה או שיש בזה משום עשות צרכיו לפני תפילה? מותר.

האם נשים צריכות לומר תיקון חצות?

נשים לא שייכות בעניין זה אלא גברים בלבד. ועיין בספרי באר המועדים ח"ב.

האם לימוד המוסר נצרך בכל יום או שאפשר להסתפק בשיחה מוסרית שבועית?

חייב (זכאי) האדם ללמוד מוסר בכל יום לכל הפחות חצי שעה וכן הנהיגו גדולי ראשי הישיבות. ומרן הגר"ע יוסף העיד שלא התחילו את הלימודים בישיבת פורת יוסף אלא בספר ראשית חכמה ומי יבוא

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

קודם ברוך שאמר טוב לומר "האדרת והאמונה" ויש לאומרו בנעימות, ביראה ובכוונה גדולה, משום שהרבה שמות וסודות כלולים בו. ואע"פ שבכל קהילות הספרדים נהגו לאומרו בציבור בימים הנוראים הנה מה טוב ומה נעים שיאמרו אותו בכל שבת כל אחד לעצמו.

נוסח "ברוך שאמר" תיקונוהו אנשי כנסת הגדולה על ידי פתק שנפל להם מן השמים ויש לאומרו במתינות ובנעימה ובו פ"ז תיבות. ויש בו י"ג פעמים "ברוך" כנגד ז' רקיעים וגם כנגד ו' רקיעים והם כנגד י"ג מידות המתגלים באמירתו ויש לעמוד על רגליו ולאחוז ב' ציציות שלפניו בידו הימנית עד לסיום "מלך מהולל בתשבחות".

בשבת קודש אין אומרים "מזמור לתודה", משום שאין מקריבים קורבן תודה בשבת.

לאחר ברוך שאמר אומרים "מזמור שיר ליום השבת", משום שאדם הראשון אמרו

בשבת קודש בשחרית ואח"כ נשתכח וחזרו ליסדו משה רבנו ע"ה ויש בו ט"ז פסוקים ויב"ק תיבות וז' מיני קולות והוא שבח אדיר אשר עליונים ותחתונים מקלסים בו להשי"ת. ואע"פ שבלייל שבת עומדים באמירתו, בשחרית של שבת יש לשבת בעת אמירתו ומי שנהג לעמוד רשאי להמשיך במנהגו.

כשאומרים "יהי כבוד ה'" יכונו שיש בו י"ח פסוקים כנגד ח"י היות שבשירת הים. וגם יש בו קי"ח תיבות כנגד התיבות שבפרשת משפטים. ונוהגים להוסיף ג' פסוקים: "כי לא יטוש" וכו' להשלים פסוקים כנגד כ"א פסוקים של "אשרי יושבי ביתך". ואע"פ שלא אומרים "והוא רחום" וכו' בתפילת ערבית אומרים זאת בתוך פסוקי "יהי כבוד" ואין לדלג עליהם בשום אופן.

לאחר מכן אומרים מזמור "אשרי יושבי ביתך, תהילה לדוד", כדי לחזק את אמונתנו בבורא העולם שברא את עולמו בכ"ב אותיות התורה, שאין העולם נברא אלא בעבור התורה הקדושה ולומדיה ומוסיפים בסופו פסוק: "ואנחנו נברך יה", כדי לסמוך הללויה לשאר מזמורי הללויה.

יאמר מיד מזמור "הללי נפשי את ה'", וכיון שהוא שבח נורא ועצום שהנפש היא מהללת את בוראה, יקפיד לומר זאת בהתלהבות וכוונה יתרה.

מזמור "הללויה כי טוב זמרה אלהינו" הוא שבח נורא להשי"ת שרואה גם את השפלים

והנדכאים בהיפוך הגמור משאר מלכים ושרים (והוא מכוון כנגד ספירת היסוד ועימו נכללים הנצח וההוד).

לאחר מכן אומרים מזמור "הללויה הללו את ה' מן השמים" והוא יקר ונכבד עד מאוד, משום שהוא שבח אשר משבחים מלאכי מרום את הקב"ה. ולרוב חשיבותו תיקנו הפוסקים שלא לדלג עליו אף למי שאחר לתפילה ומדלג חלק מן המזמורים (והוא מכוון כנגד התפארת).

מזמור "הללויה שירו לה" שיר חדש" אמרו דוד המלך ע"ה על הגאולה העתידה ויש לאומרו בשמחה ובמיתון (והוא כנגד ספירת החסד).

יסיים באמירת מזמור "הללויה הללו אל בקודשו" אשר רבו סודותיו ורמזיו ויש בו י"ג הילולים כנגד י"ג מידות של רחמים וגם בו יש י' פעמים הללו כנגד עשר ספירות שבהם ברא הקב"ה את כל העולמות כולם ויש לאומרו בכוונה רבה ועצומה ויכפול פסוק אחרון שהוא: "כל הנשמה תהלל", כדי לרמז שהוא סיום ספר התהילים וגם כדי להפסיק בין זמירות שבתהילים לפסוקים אחרים והוא מכוון כנגד חודש העיבור הנוסף ועל ידי כן יהיו י"ג הלולים.

לאחר מכן יאמרו "ברוך ה' לעולם" וכו', כדי לסיים פרקי התהילים בברוך ומיד יעמדו ויאמרו פסוקי "ויברך דוד" בכוונה גדולה.

(באר השבת)

אור החיים הקדוש

**'יותר חביב על הצדיקים עשות מצות ה' מכל רצון בעולם'
'ויעש משה ואהרן פאשר צוה יהוה אתם פן עשו'.**

לכאורה יש כאן כפל לשון, 'ויעשו' משה ואהרן, 'כן עשו'.

ומסביר רבנו האור החיים הקדוש, שהתורה מתכוונת להעיד על משה ואהרן שעשו את כל השליחות והמופתים, במטרה אחת ויחידה לשם שמים, ולמרות שהבינו שבאמצעות הפעולות אלו תחזק נבואתם, ויכבדו אותם יותר, לא חשבו על כך כלל, ועשו הכל לשם שמים.

וזה כפל הלשון שמתחילה מעידה התורה על 'כוונת המעשה' שזה היה רק כאשר ציוה ה', ולא לשום מטרה אחרת, ואחר כך מעידה התורה על 'גוף המעשה' שעשו אותו בדיוק כרצונו של הקדוש ברוך הוא, ללא שום שינוי.

ובלשון קדשו של רבינו: 'להיות כי האות יגיד על חיזוק נבואתם כדי שיאמנו, העיד הכתוב עליהם כי לא עשו הדבר לצד דבר זה, אלא לעשות מצות ה'.' והוא אומרו כאשר ציוה ה', כי יותר חביב על הצדיקים עשות מצות ה', מכל רצון בעולם.

[אור החיים וארא, פרק ז פסוק ו]

ניתן להקדיש את העלוץ לכל ענין
052-7606586

להצלחת אילון בן טובה
בכל הענינים

ניתן להקדיש את העלוץ לכל ענין
052-7606586

לעילוי נשמת ניסן בן מרים
ת.ג.צ.ב.ה

עמב ועמוד: 052-7118374 Grafix

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלוץ אפשר לפנות לטלפון 052-7606586
ניתן לתרום להוצאות העלוץ ולפעילות המוסדות גם דרך 'נדריים פלוס' מכל רחבי הארץ למעוניינים שהעלוץ ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתינו: מפרץ שלמה 100 חולון | טלפון: 03-5591756 | פקס: 03-5584485

